

"Als avonturier wil je niet langer zo snel mogelijk plekken veroveren, je wil ze vooral zo snel mogelijk beschermen"

Ontdekkingsreizigers preken tot de verbeelding, maar zijn ze nog van deze tijd? Lien De Ruyck kreeg een officiële erkenning als avonturier, waardoor ze nu tussen Buzz Aldrin, Jane Goodall en David Attenborough mag staan. Maar ze reist wel steeds trager, en met meer aandacht voor wat een foto teweeg kan brengen. "Ik wil mensen niet naar één plek lokken, maar ze met verwondering laten kijken naar de wereld."

Door **Maya Toebeat**

Je bent communicatie-expert, toekomststrategist, curator en docent, maar ook avonturier van beroep. Waar komt de drang vandaan om eropuit te trekken?
— "Mijn ouders reisden zelden verder dan het zuiden van Frankrijk en hadden liever niet dat ik in bomen klom. Als kind reisde ik daarom via boeken. Dat die avonturen over mannen gingen, nam ik als vanzelfsprekend aan. Tot ik op mijn twintigste hoorde over vrouwen die de wereld rondreisden, zoals journaliste Nellie Bly. Toen besefte ik dat ik dat ook kon. Dat ik voorzichtige roekeloos mag zijn. Ik koest een moto en reed zonder plan door Frankrijk. Superspannend vond ik dat. Daarna trok ik alsmear verder en een jaar voor corona maakte ik een wereldreis met de moto."

Je hebt veel expedities achter

de rug. Welke ervaring is je extra bijgebleven?

— "In februari 2023 deed ik met een expeditiechip een halve omvaart van Antarctica. 40 dagen op een schip zonder internet, in extreme omstandigheden, dat dwingt je om je gewoontes en de controle los te laten. Het weer en de kapitein bepalen alles. Jij bent niks. Dat maakt je nederig. Zeker als je dagenlang rond *Doomsday Glacier* vaart, de bekende gletsjer die een belangrijke rol speelt in klimaatverandering. Als je de omvang van de ijsbergen van zo dichtbij ziet, kun je niet anders dan terugkeren als klimaatambassadeur. Zo geef ik nu elk weekend uitleg bij de expo *Tegenpoelen (de tentoonstelling in Ligo Oostende, over Ensor en poolreiziger Adrien de Gerlache, die De Ruyck mee cureerde, red.)*."

Voel je een verantwoordelijkheid bij de kansen die je krijgt?

— "Ik heb het geluk om op plekken zoals Antarctica te komen. Daarom wil ik de poelgebieden dichtbij mensen brengen die ze niet kunnen zien en hen laten voelen waarom we er zorg voor moeten dragen. Ik ben ook niet constant weg – de vorige keer was in augustus. Ik reis steeds trager en bewuster. Vooral de Instagramrevolutie heeft bij mijn vragen opgeroepen. Door meer volgers te krijgen, vraag ik me af welk verhaal ik wilde vertellen. En zijn plekken die kapotgaan aan Instagramtoerisme. Daarom deel ik zelden een locatie. Het gaat er mij niet om mensen naar één plek te lokken. Ik wil ze op andere manieren laten kijken naar de wereld. Dan is alles een ontdekking: ook als je 's nachts in de Noordzee staat of gaat packraften in de Ardennen."

Dit jaar werd je opgenomen in de Explorers Club, de iconische inter-

nationale avonturiersvereniging. Wat zijn de vereisten daarvoor?

— "Door deel te nemen aan wetenschappelijke poolexpedities werd ik een klankbord voor iets groter dan mezelf. Veel wetenschappers zitten noodgedwongen vast in een jargon. Ik kan hun verhaal vertalen via emoties, creativiteit en verwondering. Dat is een van de redenen waarom ik geselecteerd werd voor de Explorers Club. Lang lag de focus puur op wetenschap, maar nu gaat het over hoe we dat verhaal tot bij de mensen kunnen brengen. Je moet voorgedragen worden door twee leden, waarna een selectieprocedure nagaat of je bij de clubwaarden past. Wereldwijd zijn er maar 3.400 leden, onder wie figuren als Buzz Aldrin, Jane Goodall en David Attenborough, dus het is een enorme eer."

In hoeverre zijn ontdekkingsreizigers nog van deze tijd?

— "Ik voel me soms ongemakkelijk bij die term, want aanvankelijk had de Explorers Club een meer territoriale, egoïstische focus. Ze wilden bijvoorbeeld als eerste op de Noordpool of de Mount Everest staan. Dat ging er polariserend aan toe: er is veel fout gelopen in de omgang met inheemse stammen of met dieren – iets wat de club nu ook erkent. In de tweede fase was de wereld zogezegd in kaart gebracht en ging men op zoek naar wat er nog te verkennen viel. Men reisde dieper in de zee of naar de ruimte, wel al met een wetenschappelijk doel. Nu ligt de nadruk op natuurbescherming, herstel en regeneratie. De grote expeditie van onze tijd is de klimaat- en biodiversiteitscrisis."

Bestaan er nog onontdekte gebieden?

— "Zeker. Er zijn nog zoveel dingen die we niet weten over de moeilijk bereikbare dieptes. Ook in dichte regenwouden worden nog altijd ecosystemen ontdekt, waarvan we kunnen leren."

Laten we die plekken niet beter zo?

— "Elke wetenschapper die naar Antarctica is geweest, vraagt zich dat af. Maar onbekend maakt onbemind. En onbemind is onbeschermd. Dat merk ik zelf ook: sinds ik een wetenschappelijke walvisexpeditie gedaan heb, wil ik alles doen om de zeezuuren te beschermen. We trekken er dus niet langer naartoe met een vlak, maar om na te gaan waarom die ecosystemen zo belangrijk zijn, en dat aan beleidsmakers en burgers te vertellen. Het is een omgekeerde beweging: niet zo snel mogelijk plekken veroveren, maar ze zo snel mogelijk beschermen."

Hoe kun je als toerist naar ongerepte plekken reizen zonder schade te berokkenen?

— "Door af te stappen van een lijstje met plekken die je gezien 'moet' hebben. Kies liever één bestemming en blijf er lang genoeg om te ervaren hoe de natuur er floereert en de mensen er leven. Denk ook na over je manier van reizen en neem bijvoorbeeld de trein of moto, waardoor je trager, met een mindervast plan reist. En denk bij activiteiten kritisch na of er geen fout systeem achter zit, zeker als er dieren bij betrokken zijn. Soms moet je 'nee' zeggen tegen iets dat je stiekem tof had gevonden: alleen dan ben je eerlijk met jezelf."

IEDEREEN AVONTURIER

- Train je aandacht: "Vrienden vragen me soms of ik alles thuis saai vind als ik terugkom uit Antarctica, maar ik kijk juist meer verwonderd rond. Zo ben ik vorige maand drie nachten opbelevend tot er poellicht te zien was boven Gentbrugge en zeevink in Oostende. Er zijn ook trucjes om een observerende blik te trainen. Daarom heb ik een app van de rivieren in de Ardennen, de sterren en het poellicht. Om te weten wat er zich in mijn omgeving afspeelt en er vervolgens anders naar te kijken."
- Reis niet voor dat fotomoment: "Vraag je af: als je niks kon delen, zou je dan op dezelfde manier reizen? In Siberië strandde ik met motorpech in een dorp dat je nooit op Instagram zou zien. Toch was het een van de meest waardevolle herinneringen, want de bewoners hebben alles uit de kast gehaald om me te helpen. Dat doet me meer dan een prachtige foto van Lake Louise in Canada."
- Laat ruimte voor spontaniteit: "In augustus ga ik naar Ierland. Ik wil enkele plekken bezoeken waar men vroeger op speciale manieren naar de zon keek, maar verder zie ik wat er gebeurt. In plaats van een to-dolijst af te vinken, laat ik mijn pad liever afhangen van de mensen die ik onderweg tegenkom. Dan praat je met iemand op café en zit je ineens in een jamessie."

